

UKM 04/14 Fattigdomsbekjempelse

Innledning

KFUK-KFUM og Changemaker ble under forrige Ungdommens kirkemøte utfordret til å i samarbeid med Ufung forberede en sak på UKM2014 om fattigdomsbekjempelse. I en resolusjon vedtatt av UKM2013 heter det: *UKM 2013 Utfordrer: (...) Ufung, Changemaker og KFUK-KFUM til å legge frem en sak om fattigdomsbekjempelse på UKM 2014.* (se vedlegg)

Det finnes uttallige konkrete temaer som er relevante for fattigdom og urettferdighet. UKM har tidligere behandlet saker om Statens Pensjonsfond Utland (SPU), klima, stop poverty og Initiativ for etisk handel. To av de mest dagsaktuelle prosessene i dag er veien mot en internasjonal klimaavtale og veien mot FNs nye utviklingsmål.

Hvorfor bør kirken mene noe om fattigdom og urettferdighet?

Jesus forteller lignelsen om den barmhjertige samaritanen som stoppet opp for å hjelpe den sårede. Etterpå sier han: «Gå du og gjør som ham» Luk 10, 37. I 1. Pet 4,10 står det: «Tjen hverandre, hver og en med den nådegave han har fått, som gode forvaltere av Guds mangfoldige nåde. 1. Pet 4,10»

Vi som kristne er kalt til å hjelpe de som er i nød og til å tjene hverandre, på samme måte som Jesus vasket disiplenes føtter. Diakoni (gresk for tjeneste) har alltid vært en del av kirkens vesen. Når man kjemper mot urettferdighet og fattigdom er man tjener. Det handler om å løfte de fattiges stemme, slik at man kan skape rettferdighet. Det er en plikt for kristne å kjempe mot urettferdighet.

Alle mennesker er skapt i Guds bilde, og har derfor like rettigheter til å leve verdige liv. Likevel er det slik at 2,6 milliarder mennesker lever i absolutt fattigdom. Fattigdom er menneskeskapt og kan også bli utryddet av mennesker. Fattigdom er strukturelt; den er skapt og videreføres av menneskeskapt struktur. Dette kan være handelsstrukturer, skattestrukturer, klimaendringer osv. Apartheid og slaveri var også menneskeskapt struktur som førte til en urettferdig behandling av mennesker.

Mahatma Gandhi sa at *verden har nok til alles behov, men ikke alles grådighet*. I dag eier de 85 rikeste menneskene i verden like mye som den fattigste halvdel av jordens befolkning. 20% eier 80% av verdens ressurser. Mange fattige bor i noen av verdens fattigste land, men det er også et faktum at hele 72% av verdens fattigste lever i stabile mellominntekstland. Økonomisk vekst kommer bare noen deler av samfunnet til gode. Dette er grunnleggende urettferdig.

Fakta

Fakta

UKM 2009 behandlet en sak om bærekraft: 09/09
UKM 2009 behandlet en sak om bærekraft: 09/09
Bærekraft. Her erkjente UKM at klimaendringene er menneskeskapt og kan stoppes av mennesker. I tillegg nevnes det at det er utsatte mennesker, urfolk og mennesker i fattige deler av verden som får de største konsekvensene av klimaendringene først.

UKM stilte seg i 2013 bak grunnkravet i Stop Poverty kampanjen til KFUK-KFUM Global som krever avskaffelse av fattigdom etter FNs definisjon innen 2030. (se vedlegg)

I dette dokumentet defineres **Fattigdom** som ut i fra 2 dollar (ppp). I dette dokumentet defineres **fattigdom** ut i fra 2 dollar (ppp). Denne fattigdomsdefinisjonen brukes blant annet av Verdensbanken og viser at selv om andelen som lever under det som defineres som ekstrem fattigdom (1,25 usd ppp) synker, øker andelen som lever under 2 dollar linjen. "Det var en gang ei framtid" er en kampanje med fokus på at **ungdom får delta i Post-2015-prosessen**. Sjekk ut: <http://framtidaerna.no/>

Tidligere har store ting skjedd når mennesker har kommet sammen i arbeidet mot urettferdighet. Gjennom menneskers handlinger ble både Apartheid og slaveri utryddet. Det er grunn til å tro at dette kan skje igjen.

Klima og fattigdom

Selv om det er de rike landene som står for den største delen av klimagassutslippene som forårsaker klimaendringene, rammer klimaendringene de fattigste hardest. Fattige mennesker har ofte begrenset kapasitet til å beskytte seg mot klimaendringene. Naturkatastrofer som flom og tørke kan bidra til at mennesker mister sitt livsgrunnlag, og dermed blir det enda vanskeligere for fattige å jobbe seg ut av fattigdom. I dag er det 884 millioner mennesker som mangler tilgang på rent vann, og rapporter fra FNs klimapanel forventer økt vannmangel, dårligere jordbruksforhold og økt sykdomsspredning i de fattige landene. Det er klart at de fattige rammes hardest, men hva kan vi gjøre med det?

For å kunne gjøre noe med den urettferdige fordelingen som fører til fattigdom, er det viktig å bremse klimaendringene nå. Det er også avgjørende å erkjenne at landene som har stått for den største delen av klimagassutslippene bør ta et stort ansvar for å få en god klimaavtale på plass. En slik avtale bør inneholde kraftige kutt i klimautslippene og en finansieringsplan av klimatilpassning der konsekvensene av klimaendringene allerede er unngåelig. Det er viktig at land med ressurser bidrar finansielt i dette. Siden Klimatoppmøtet i København i 2009 har det skjedd lite i forhold til å lande en bindende klimaavtale som forplikter nasjoner til klimakutt. I COP 2015 i Paris legges opp til å komme frem til ny klimaavtale. Derfor blir 2015 et veldig viktig klimaår!

Post-2015 og fattigdomsbekjempelse

I 2000 fastsatte FN åtte tusenårs mål som skulle bekjempe fattigdom i verden innen 2015. De siktet på å halvere ekstrem fattigdom, sørge for utdanning for alle, styrke kvinners rettigheter, redusere barnedødlighet, sikre bærekraftig utvikling osv. Tusenårs målene har vært en kjempesuksess og fikk mye større betydning enn hva noen hadde forventet seg, samtidig som målene mobiliserte hele verdenssamfunnet til å aktivt jobbe for en mer rettferdig verden. Andelen mennesker som lever i ekstrem fattigdom har blitt halvert, kvinners rettigheter er til en viss grad blitt styrket, flere får grunnskoleutdanning, og barnedødeligheten er redusert. På tross av dette har verden fortsatt en lang vei igjen for å utrydde fattigdom.

I 2015 skal tusenårs målene erstattes av nye utviklingsmål, og det er denne prosessen som kalles Post-2015. De nye målene skal være universelle og inkluderende. Tusenårs målene identifiserte symptomer, mens de nye utviklingsmålene er mer opptatte av årsaker. På grunn av tusenårs målenes store ringvirkninger er det viktig å sørge for at de nye målene er ambisiøse og målbare slik at de kan bidra til å utrydde fattigdom og urettferdighet i verden i dag.

FAKTA:

FAKTA: Purchasing power parity ofte forkortet PPP er en økonomisk teori som gjør det mulig å måle kjøpekraft på bakgrunn av relative valutaer. Dette gjør at fattigdomsdefinisjoner ikke er knyttet til absolutt valuta, men kjøpekraften i forhold til amerikanske dollar på et gitt tidspunkt. 2015

COP 2015 - COP står for conference of parties og er navnet på United Nations Climate Change Conference. - Cop 2015 er den 21. versjonen av det årlige møtet og betegnes derfor som COP21. - COP21 vil bli holdt i Paris og planen for møtet er å komme med en ny klimaavtale som skal ta over etter KYOTO avtalen som ble skrevet under i 1997. - En nye avtale vil være avgjørende for hvilke ansvar landene som omfattes av COP tar i forhold til utslippkutt

Tusenårs målet om å halvere antallet mennesker som lever i ekstrem fattigdom er nådd, og det nesten uten strukturelle endringer. Det er stor sjanse for at man ikke trenger strukturelle endringer eller en samstemt politikk for utvikling for å utrydde den ekstreme fattigdommen i verden slik ekstrem fattigdom defineres i dag.

Vurderinger av fattigdomsutviklingen viser at antallet mennesker som lever under 1,25 dollar reduseres kraftig i tråd med tusenårs målene, mens utviklingen går langt tregere i forhold til 2 dollar linjen. Samtidig er det en utfordring at grensen for ekstrem fattigdom ligger så lavt som på 1,25 dollar. Hvis man i arbeidet med Post-2015 forplikter seg til kravet i de nye utviklingsmålene på 2 USD dagen, må det strukturelle endringer til for å innfri.

Utfordringsspørsmål

- Hva slags ansvar har kristne og kirken for å jobbe med fattigdomsbekjempelse og klimautfordringer?
- Hvilke saker mener UKM det er viktigst å fokusere på i arbeidet mot en ny klimaavtale?
- Hvilke saker mener UKM det er viktigst å fokusere på i arbeidet mot nye utviklingsmål?
- Hvordan kan UKM påvirke Den norske kirke til å fremme disse punktene i arbeidet med fattigdomsbekjempelse og arbeidet med en ny klimaavtale og hvordan kan UKMs representanter jobbe videre med disse sakene, også lokalt?

Fakta

Fakta

FNs tusenårs mål:
Ble vedtatt av verdens ledere under et møte i FN i New York i 2000
Inneholder 8 utviklingsmål som skulle nås innen 2015:

1. Utrydde ekstrem fattigdom og sult (opererer med en definisjon på ekstrem fattigdom på under 1,25 dollar per dag.)
2. Sikre utdanning for alle
3. Styrke kvinners stilling
4. Redusere barnedødeligheten
5. Redusere svangerskapsrelatert dødelighet
6. Stoppe spredning av hiv/aids, malaria og andre dødelige sykdommer
7. Sikre miljømessig bærekraftig utvikling
8. Bygge et globalt partnerskap for utvikling

Vedlegg sak 04/14 Fattigdomsbekjempelse Uttalelse fra Ungdommens kirkemøte13 om fattigdomsbekjempelse

Fattigdom må avskaffes!

Gud har skapt nok mat og ressurser til å dekke alle menneskers grunnleggende behov. Fattigdom finnes fordi vi mennesker ikke fordeler godt nok. Det er menneskeskapte fordelingsmekanismer som forårsaker fattigdom.

UKM 2013 vil understreke at verdenssamfunnet i dag har nok kunnskap om hvilke politiske områder som må endres for at vi kan gjennom konkret handling kan avskaffe fattigdom. Vi trenger en mer effektiv bistand og samstemt utviklingspolitikk. Vi trenger en utviklingspolitikk der det innen samtlige politiske områder arbeides for å avskaffe fattigdom.

UKM 2013 vil stille seg bak grunnkravet i KFUK-KFUM sin kampanje «Stop poverty»: Å avskaffe fattigdom innen år 2030.

UKM 2013 er glad for at Den norske kirke er opptatt av rettferdighet og kamp mot fattigdom. Vi vil likevel utfordre hele kirken og andre frivillige organisasjoner i kirken til å jobbe videre for dette. I året som kommer mener vi at det er viktig at kirken jobber for å påvirke politikere andre beslutningstakere, slik at de forplikter seg til å:

- Avskaffe absolutt fattigdom i hele verden innen 2030.
- Utforme og implementere en samstemt politikk som bekjemper fattigdom.
- Jobbe for konkrete, ambisiøse og bindende utviklingsmål i tråd med FNs utviklingsmål for 2015.

Fattigdom er et globalt problem. Derfor angår det også oss i Norge. Fattige barn i Norge rammes også av vår grunnleggende skjeve fordeling av ressurser i verden. UKM 2013 mener at det er viktig at alle kommuner i landet utformer konkrete tiltak for et bedre samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor, slik at alle barn kan få muligheten til en aktiv fritid. Dette er også et arbeid som menigheter og organisasjoner i Den norske kirke må engasjere seg aktivt i.

UKM 2013 utfordrer:

- **Alle medlemmer i Den norske kirke** til å påvirke politikere andre beslutningstakere, slik at de forplikter seg til å:
 - Avskaffe absolutt fattigdom i hele verden innen 2030.
 - Utforme og implementere en samstemt politikk som bekjemper fattigdom.
 - Jobbe for konkrete, ambisiøse og bindende utviklingsmål i tråd med FNs tusenårs mål for 2015.
- **Ufung, Changemaker og KFUK-KFUM** til å legge frem en sak om fattigdomsbekjempelse på UKM 2014.
- **Kirkerådet** til å vurdere om det også er mulig å ta opp fattigdom og fattigdomsbekjempelse på Kirkemøtet 2014/2015. I denne prosessen bør en se om en kan involvere Kirkenes Verdensråd og andre internasjonale økumeniske partnere.